

vng[in]clusió

Pla d'Acció Comunitària Inclusiva

Memòria 2023

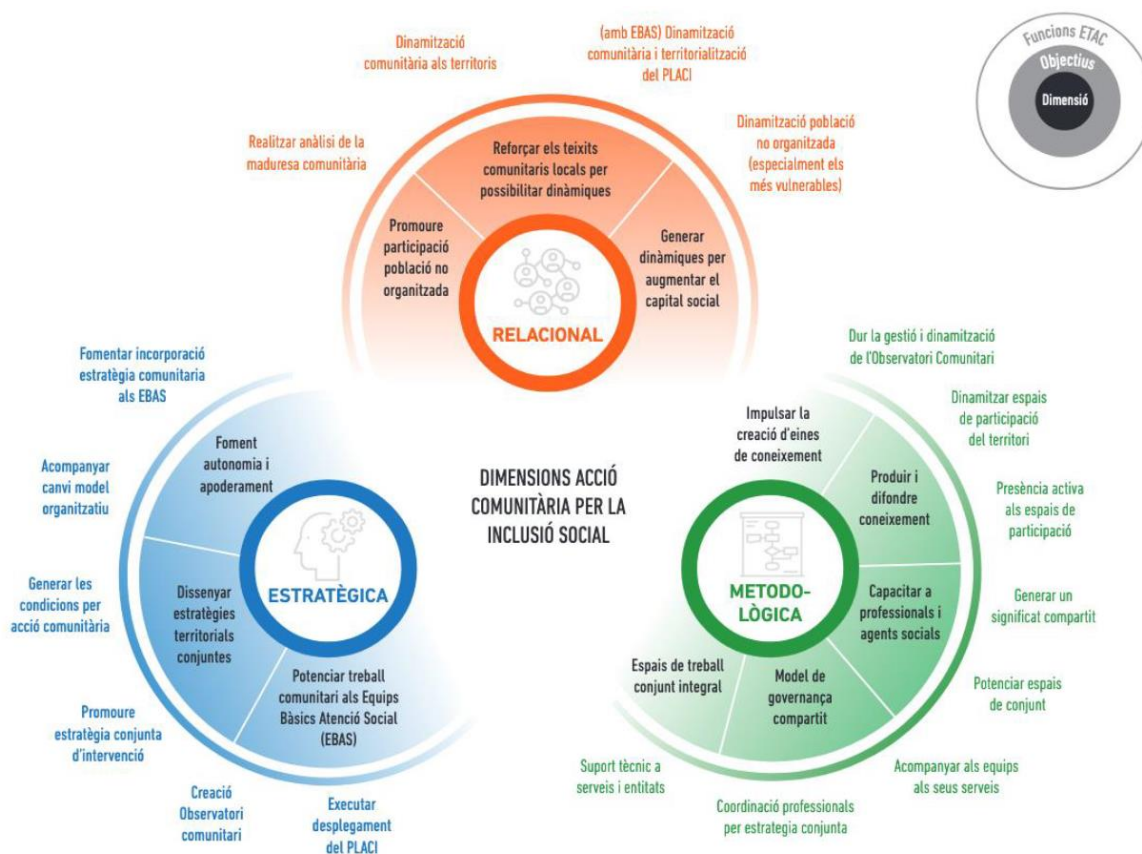
ÍNDEX

EL NOSTRE ROL EN EL PLACI	3
ACOMPANYAMENT DE LA DGACC a VNGInclusió	4
Encàrrec DGACC. F.52.....	5
OBSERVATORI SOCIAL i COMUNITARI -OBSC-	6
Què s'ha fet?.....	7
Actualització de Bases de Dades d'Indicadors de VNG en clau social	10
Exploració de les condicions idònies per treballar per un OBSC a VNG	10
Acompanyament ACI a equips (bàsics d'atenció social...)	11
Suport en la dimensió metodològica al treball comunitari	11
XI JORNADA DE LA INCLUSIÓ SOCIAL	13
ESPAIS TRANSVERSALS	14
PARTICIPACIÓ PERMANENT	15
Espai d'Intercanvi dels PLACIS. Recurs tècnic de la diputació de BCN.	15
Mesa d'Entitats Socials	15
PARTICIPACIÓ PUNTUAL	16
Grup de treball d'Economia Social i Solidària.....	16
Grups motors d'altres plans	16
COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ	17
Xarxes socials	17

EL NOSTRE ROL EN EL PLACI

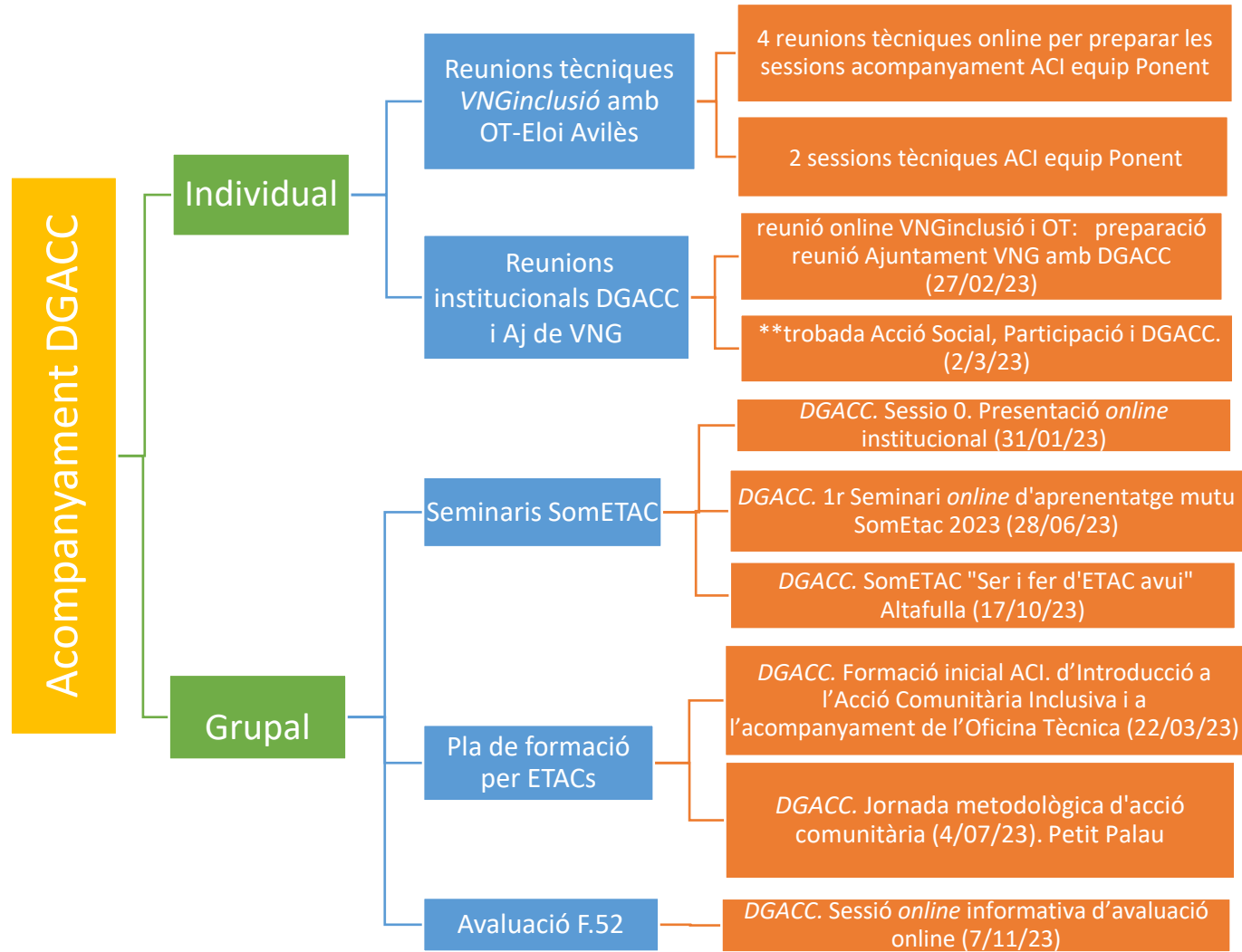
A on anem. Dimensió metodològica i estratègica del PLACI ¹

- **Impulsar la creació d'eines de coneixement:** dur la gestió i dinamització de l'Observatori Social i Comunitari.
- **Produir i difondre coneixement i dinamitzar espais de participació al territori.**
- **Capacitar a professionals i agents socials:** generació d'un significat compartit.
- **Generació d'un significat compartit en la mirada ACI.**
- **Participació en espais de treball conjunt integral:** suport tècnic a serveis i entitats en la mirada ACI.
- **Potenciar treball comunitari als EBAS:** fomentar la incorporació estratègica comunitària als EBAS.

¹ Pp.28. "Els Plans Locals d'Acció Comunitària per la Inclusió Social". DGACC.

ACOMPANYAMENT DE LA DGACC a VNGInclusió

Els rols i compromisos

Oficina Tècnica

- Rol d'acompanyament i de foment de l'autonomia dels ETAC
- Dona orientacions estratègiques i metodològiques a l'ens local per la incorporació de la mirada inclusiva i comunitària
- Formació i resolució de dubtes
- Enllaç amb la DGACC

Ens locals

- Aposta pública i impuls de l'ACI a l'ens local
- Coordinació del PLACI amb altres eines de planificació
- Facilitació del treball transversal
- Facilitació de recursos
- Legitimació dels equips i el procés

Encàrrec DGACC. F.52 ²	VNGInclusió-Acció Social	Acció / Activitat
<p>OE7. Articular espais de treball conjunt al territori que ajudin a abordar, de manera integral, les problemàtiques socials multidimensionals.</p>	<p><u>EPSAIS DE TREBALL TRANSVERSAL</u></p> <p>Reformulació: no té sentit articular espais que ja existeixen; en el nostre cas, <u>formem part d'espais ja existents</u> que, de diferent manera integral, generen accions de promoció social i acció comunitària a la ciutat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Participació a la Mesa d'entitats Socials. - Participació al Fòrum d'Economia Social i Solidària. - Participació grups motor d'altres plans estratègics (PLIA...)
<p>OE8. Avançar cap a un model d'acció comunitària que conjugui mirades, discursos i metodologies d'intervenció al territori. Cal estendre la mirada inclusiva i comunitària a la xarxa d'actors del territori, publico-privats i comunitaris.</p> <p>OE11. Contribuir a difondre i posar en valor les diferents iniciatives i bones pràctiques d'acció comunitària i d'inclusió social que s'impulsa al territori i sistematitzar indicadors que facilitin la prioritització d'accions, i la justificació i avaluació de les polítiques comunitàries d'acció social inclusiva.</p> <p>OE10. Acompanyar els serveis socials bàsics en la transició cap a metodologies d'acció comunitària, aportant criteris metodològics per abordar</p>	<p><u>JORNADA D'INCLUSIÓ SOCIAL.</u></p> <p>La Jornada de la Inclusió Social és un espai de transferència de coneixement on es vol sensibilitzar i capacitar una ciutadania més crítica i reflexiva sobre els processos d'exclusió social i mostrar eines i propostes que fomentin l'acció comunitària inclusiva. A VNG portem 11 edicions organitzades. Les primeres 9 edicions es van fer en el marc del PLIS i les dues darreres edicions s'han fet en el marc del PLACI. S'aprofita aquesta jornada per donar a conèixer bones pràctiques (que segueixin uns criteris inclusius).</p> <p><u>Acompanyament ACI als equips (EBAS, grups motor...)</u></p> <p>S'ha dut a terme acompanyament en la mirada i metodologia ACI, des de diferents nivells i intensitat a</p>	<p>Organització de la <i>XI Jornada de la Inclusió Social</i> a VNG combinant una part teòrica, de divulgació de bones pràctiques i capacitació professional en ACI. En aquesta jornada hem repartit els glossaris d'ACI (model DGACC).</p> <p>S'ha dut a terme acompanyament en l'aterratge de la mirada ACI a aquells EBAs que ho han sol·licitat en diferent mesura i moments. A l'EBAS Nord s'ha fet un acompanyament i assessorament puntual i a l'EBAS de Ponent s'ha fet un acompanyament en la diagnosi comunitària de la zona de Ponent i dinamitzat varies sessions per aplicar la perspectiva ACI al seu treball d'equip.</p>

² La fitxa 52 des de l'any 2.022 està compartida amb el departament de Participació de l'Ajuntament de VNG. Des de VNGInclusió – Acció Social es continuen assumint aquelles tasques pròpies de l'expertesa i coneixements del servei, principalment aquelles que tenen a veure amb la dimensió metodològica de l'acció comunitària inclusiva (política pública PLACI).

aquelles problemàtiques que generen més exclusió social.	l'EBAS Nord i a l'equip Ponent (EBAS i EAD).	
OE9. Conèixer la realitat de l'exclusió social del territori i l'impacte de la metodologia comunitària i el seu abordatge. Cal generar coneixement sobre l'abordatge de l'exclusió social en clau comunitària i mesurar-ne l'impacte en les condicions de vida de les persones i les comunitats.	<u>OBSERVATORI SOCIAL I COMUNITARI</u> Generació i transferència de coneixement en clau social i comunitària i ajut en la avaluació i impacte comunitari.	. Per una part, sistematització de diferents bateries de dades d'indicadors socials en diferents nivells de territori (agrupacions censals, barris i VNG i ABSS) i per l'altre, generació d'informes a mida per a diferents serveis i finalitats.

OBSERVATORI SOCIAL I COMUNITARI -OBSC-

ANTECEDENTS. D'on venim? [2 Plans Locals d'Inclusió Social a VNG](#)

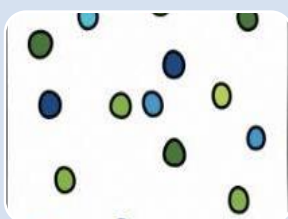
El rol de l'OBSC en l'organització ha estat la funció més requerida i legitimada de l'*Oficina Tècnica d'Inclusió Social* de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. La necessitat d'un observatori es va constatar a través de la fase de diagnosi i accions tant **(1)** del *1r pla d'acció per la inclusió social 2015-2019 a VNG* com **(2)** de la *seva avaluació* **(3)** i l'elaboració del *2n Pla d'Acció per la Inclusió Social 2019-2023 a VNG*³. Més informació: [Pla Local d'Inclusió Social a VNG](#).

"Els observatoris comunitaris es dibuixen com una oficina tècnica encarregada de la tasca de promoure la recerca avaluativa, la generació de coneixement i la innovació des de l'estratègia de la intervenció comunitària en la qual, a banda de l'obtenció d'informació amb una finalitat planificadora, la lògica de procés i l'acció participativa dels agents implicats i de la ciutadania prengui una rellevància cabdal, esdevenint així en un recurs al servei de la dinamització comunitària adreçat al canvi i la transformació social". -DGACC. Política Pública PLACI-

Una nova part/línia que es contempla dins les funcions de l'observatori social i comunitari és l'aproximació al **coneixement social i comunitari a través de metodologies qualitatives**. En la línia del PLACI això pot passar per implicar a agents del territori en aquells diagnòstics i processos participatius que es puguin requerir. El 2.023 hi han hagut un total de **16 demandes a l'observatori social i comunitari**. Cada demanda té diferent naturalesa: des de demandes de suport puntual i assessorament, a demandes més globals i funcionals de transferència de coneixement.

³ Acció 1.7. Pla d'Acció d'Inclusió Social VNG 2019-2023. Impuls i manteniment de l'observatori de VNG com a eina de transferència de coneixement i anàlisi de la realitat social de la nostra ciutat i desenvolupament de diagnòstics consensuats de la situació social de la ciutat.

Què s'ha fet?

Dades

Conjunts discrets i indicadors d'informació que per sí mateixos no ens diuen res, no tenen significat.

Què s'ha fet?

1. Actualització Bases de Dades d'indicadors socials

BD_sociodemogràfiques
BD_Indicadors ODS
BD Índex socioeconòmic territorial
BD_DEL.
BD_Indicadors territorials d'exclusió social ABSS

2. Demandes de dades: indicadors de població. Recerca i càlcul d'indicadors i/o taxes. Es faciliten excels amb dades brutes.

Informació

La informació sí té significat (rellevància i propòsit). Aquest significat l'atorgem quan contextualitzem la informació, la categoritzem, la calculem, corregim i consensem.

Què s'ha fet?

1. Assessorament tècnic en la recerca i interpretació de dades: naturalesa de la informació, indicadors i comparativa.

2. Suport en la recerca bibliogràfica, teòrica i metodològica. Els productes que es generen són facilitar bases amb els indicadors pertinents (ODS, població per origen estranger...).

Coneixement

Deriva de la informació i es produeix gràcies a la comparació, connexions i conversació. Mescla d'experiència, valors, informació i "saber fer" com a marc per la incorporació de noves experiències.

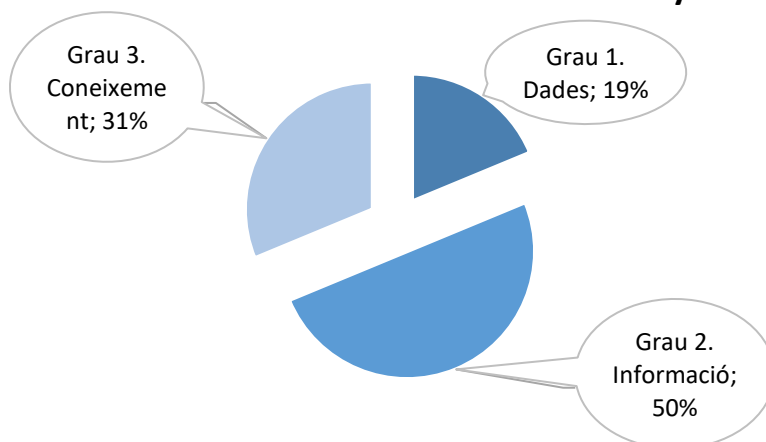
Què s'ha fet?

1. Diagnòs i/o informes a mida per aprofundir en el coneixement social i comunitari de la població de VNG, barris, i/o col·lectius concrets de la població. Anàlisi de dades quantitatives i/o qualitatives.

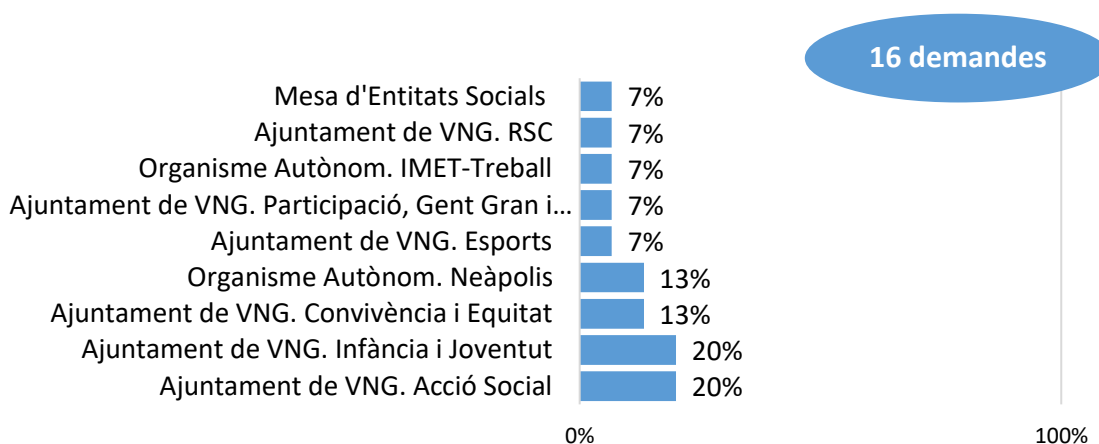
Productes:

- Informe actualització dades sociodemogràfiques Nucli Antic.
- Focus Grup estudiants en pràctiques EBAS Nord.
- Actualització dades sociodemogràfiques barris VNG.
- Breu informe amb indicadors socials barris de Mar i Ribes Roges.

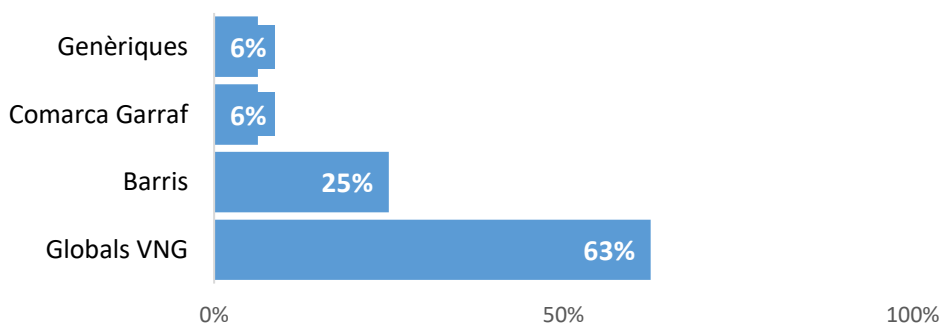
Grau de transferència de coneixement. Any 2.023

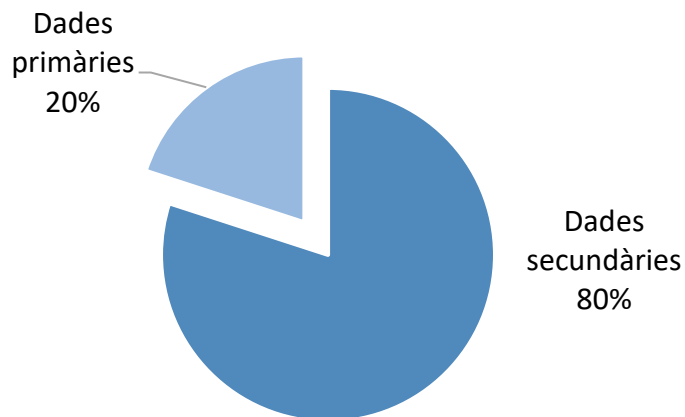
A quin servei s'ha proveït de coneixement i dades? Any 2.023

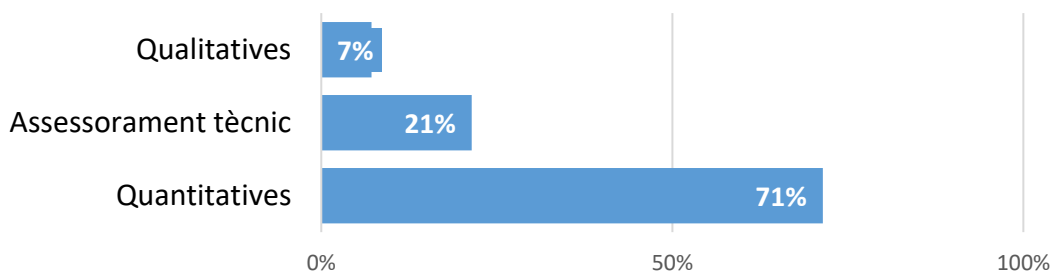
Nivell territorial de les dades. Any 2.023

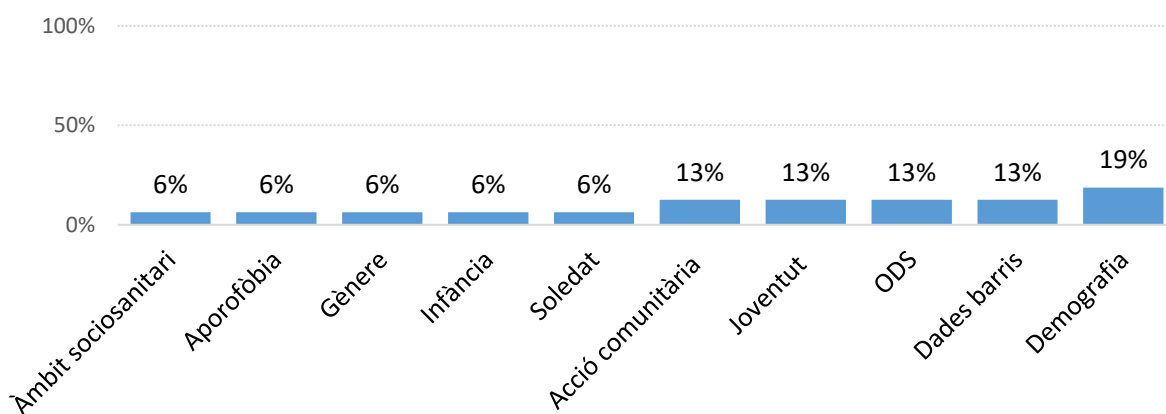
Font de dades. Any 2.023

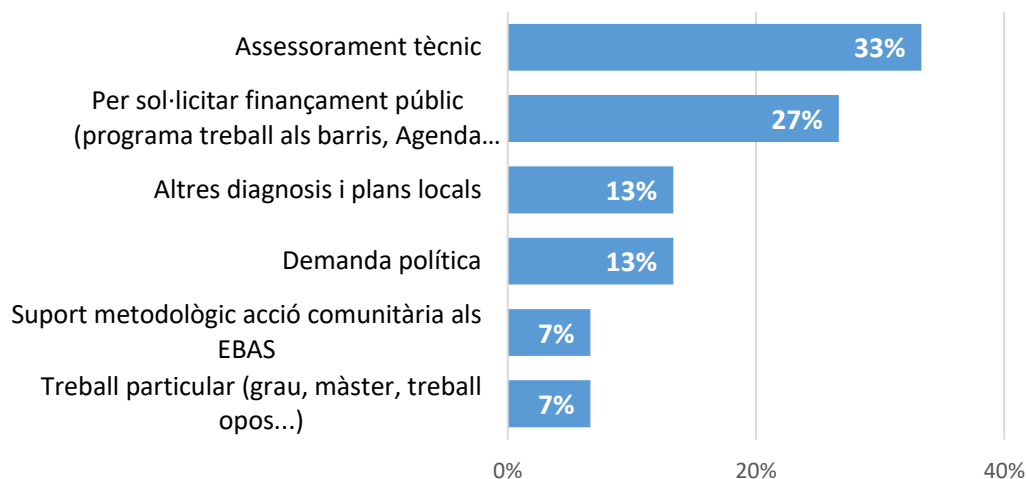
Naturalesa de les dades

Temes consultats. Any 2.023

Finalitat i motiu de la demanda. Any 2.023

Actualització de Bases de Dades d'Indicadors de VNG en clau social

Recopilació i actualització d'indicadors de diferent naturalesa relacionats amb la inclusió social.

- (a) **SISTEMATITZACIÓ.** Generació de BD: recopilació, actualització i explotació d'indicadors.
- (b) **ÚS I TRANSFERÈNCIA.** En funció de la demanda que es faci de l'OBSC (i es tradueix amb dades, informació o coneixement).
- (c) **TIPOLOGIA D'INDICADORS RECOPI·LATS.** En el següent requadre es mostren les diferents BD generades de manera sistemàtica.

Tipus d'indicadors	Àmbit territorial	Font	Any
Dades sociodemogràfiques	VNG, barris, sectors socials	<i>Padró Municipal</i>	2.023
Cercles de Comparació Municipal SS	VNG	<i>Diputació BCN</i>	2.021
Indicadors ODS	VNG	<i>Diputació BCN</i>	actuals
Índex socioeconòmic territorial	VNG, Agrupacions censals	<i>IDESCAT</i>	2.020
DEL. Índex desenvolupament econòmic local	VNG	<i>HERMES. DIBA</i>	2.020
Indicadors territorials d' exclusió social ABSS	VNG	<i>IDESCAT</i>	2.022

Exploració de les condicions idònies per treballar per un OBSC a VNG

Resultat de l'exploració . Buidatge i informe de les reunions amb diferents observatoris (de diferent naturalesa, encàrrec i territori). L'objectiu ha estat explorar aquelles condicions i recursos necessaris per desenvolupar un observatori a VNG en el marc del PLACI.

- Observatori de ciutat. Ajuntament de Terrassa.
- Observatori social. PLACI. Ajuntament del Prat de Llobregat.
- Observatori social. PLACI. Ajuntament de Tarragona.

Acords. Partint d'aquesta exploració dels OBSC i el funcionament propi, **queda pendent de fer una proposta de funcionament de l'OBSC de VNG.** No obstant, en el procés de proposta d'OBSC el regidor de VNGinclusió dimiteix la seva acta. Es farà un traspàs a la nova regidora.

Informació inframunicipal sobre les condicions de vida de la població

En el marc del projecte "Barris i comunitats: motors de transformació social" de la Diputació de BCN (Àrea d'Igualtat i Sostenibilitat Social), s'està liderant des de l'IERM –Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de BCN- (Fernando i Núria) i Diputació de BNC (Marta) un projecte on es volen generar informació inframunicipal dels municipis de la província de BCN per mesurar les condicions i oportunitats de vida.

- **Hem col·laborat amb l'IERMB** per tal de validar i consensuar les "unitats estadístiques barrials" de Vilanova i la Geltrú en aquest projecte. Hem partit de la seva proposta inicial i d'aquesta, hem fet revisions i valorat sobre 2 opcions la més idònia: (a) les UBE de l'IERM revisades i/o (b) reajustar les UBE a una divisió territorial ja existent i oficial (Agrupacions Censals de l'Idescat).
- **Validació Unitats Estadístiques Barrials** - (reunió regidor VNGInclusió, cap i tècnica. (3/02/23). Validem que **la UBE més idònia és la que ja coincideix amb les agrupacions censals** (criteri IDESCAT). Els propers passos seran esperar a la proposta de l'IERMB en base a aquest criteri de selecció.

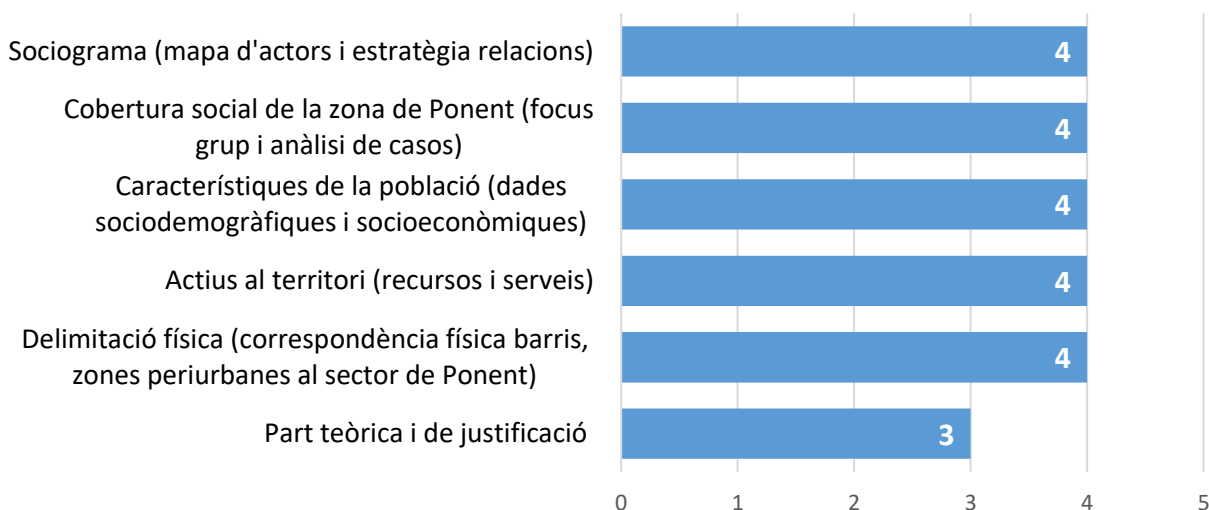
Acompanyament ACI a equips (bàsics d'atenció social...)

Suport en la dimensió metodològica al treball comunitari

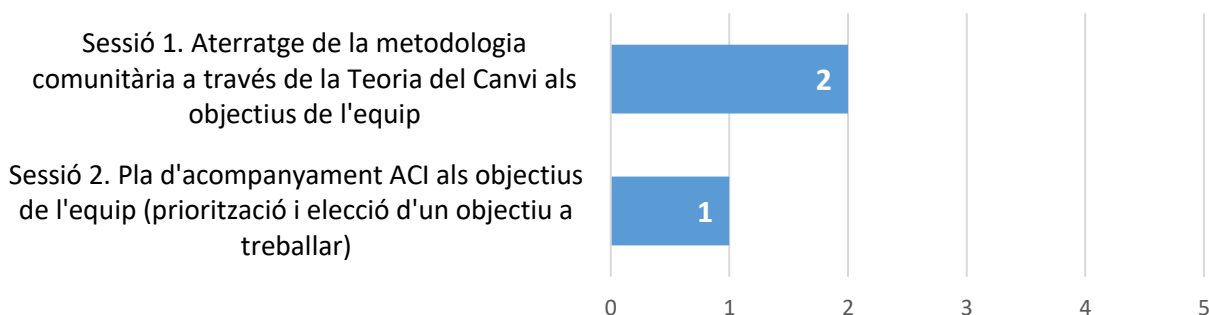
- **GRUP MARIU TEIXINT BARRI.** Assessorament tècnic de possibles consultores per dur a terme un procés participatiu de la població dels barris del Tacó i l'Armanyà.
- **EQUIP PONENT** (EBAS i EAD). Acompanyament tècnic en la implementació de la perspectiva comunitària inclusiva en la intervenció social d'equip. Hem organitzat 2 sessions amb l'Eloi (tècnic referent) i equip de Ponent per aterrar la metodologia d'abordatge comunitari en l'acció i objectius d'equip.

Valora de l'1 (molt baix) al 4 (molt alt) que tant útil t'ha estat conèixer la informació generada i compartida en la diagnosi comunitària de la zona de Ponent per la vostra intervenció en clau comunitària.

Valora de l'1 (molt baix) al 4 (molt alt) que tant útil ha estat per l'equip l'acompanyament ACI en la intervenció partint dels objectius de l'equip Ponent (EBAS i EAD)

Valoració qualitativa (preguntes obertes): es valora molt positivament l'acompanyament tècnic en la diagnosi comunitària per identificar el territori i conèixer la realitat amb dades objectives. En relació a l'acompanyament ACI –acció comunitària inclusiva- els hi resultarà més útil en el moment que tinguin una idea clara del projecte a executar. Tenien una expectativa com a equip de que l'acompanyament seria més directiu i ajudaria a pensar i executar arran de la diagnosi realitzada.

XI JORNADA DE LA INCLUSIÓ SOCIAL

Recuperem la [jornada de la inclusió social](#) com a espai de transferència de coneixement i sensibilització de la nostra ciutat⁴. És una activitat que permet avançar cap a un model d'acció comunitària inclusiva que pugui conjugar mirades, discursos i metodologies d'intervenció al territori a l'hora que difondre i posar en valor bones pràctiques d'aquest àmbit.

La jornada de la inclusió social és un espai de transmissió de coneixement, de noves idees i d'eines per a la millora de la tasca professional de les persones que per motius professionals o de voluntariat social es dediquen a l'atenció o l'estudi de problemes socials, però també a la ciutadania en general, i la seva finalitat és reflexionar conjuntament al voltant dels processos d'exclusió social que afecten la qualitat de vida de les persones i presentar idees en clau preventiva i innovadora que donin respostes creatives a processos d'exclusió que afecten en diferents àmbits vitals.

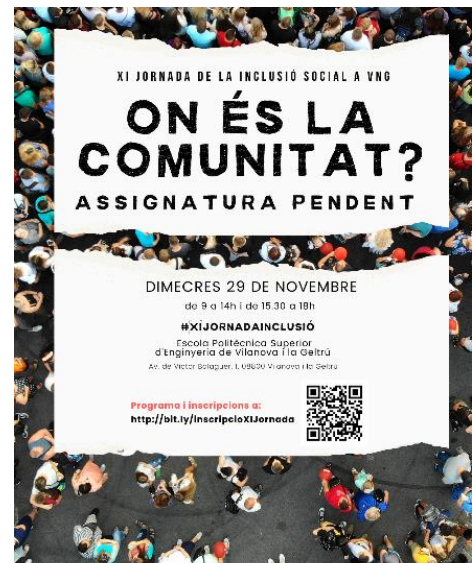
La jornada vol sensibilitzar sobre la necessitat d'incidir en el disseny i plantejament de programes i projectes que tinguin en compte el factor de la inclusió social i acció comunitària per a una millor qualitat de vida ciutadana, per generar més oportunitats i per una ciutat més inclusiva i comunitària. L'any 2023 s'ha organitzat una jornada on s'ha combinat la part teòrica (ponència Begoña Romàn), amb la divulgació de bones pràctiques (experiències comunitàries) i s'ha traduït la informació de manera visual a través del *graphic recoding*. I s'ha inclòs la possibilitat d'aprofundir en coneixement i recursos per a la pràctica professional mitjançant els tallers comunitaris (*3 dimensions ACI*).

Comissió organitzatiu de la jornada

Marta Rovira
Juanma Rivera
Chus Rodríguez
Cristina Martí

Suport voluntari a la jornada

Marta Pujol
Carme Roselló
Roger Molina
Toni Rossell
Nirina Rovira
Sara Marín

⁴ Des del 2010 a Vilanova i la Geltrú s'han dut a terme [10 edicions d'aquesta jornada](#) que té com a principal finalitat la sensibilització i transferència de coneixement de la multidimensionalitat de l'exclusió social a l'hora que mostrar projectes i bones pràctiques inspiradores d'inclusió.

FUNCIONS/TASQUES VNGinclusió

- **Campanya de comunicació i difusió de la jornada:** disseny gràfic, difusió als diferents agents, XS, etc.
- **Teoria del Canvi de la Jornada:** disseny de continguts, disseny del procés i la metodologia, recerca d'aliances i col·laboracions, prospecció d'experts, projectes, etc.
- **Reunions tècniques** de definició dels continguts amb els tècnics referents dels projectes comunitaris, ponent, talleristes i relator visual.
- **Previs i organització:** escaleta de la jornada, marxandatge, discurs institucional, etc.
- **Avaluació de la jornada:** s'ha passat una enquesta de valoració a les persones assistents i s'ha fet un retorn dels resultats (en el monogràfic). A la jornada d'enguany van assistir unes 114 persones, de les quals un 55% (42) va contestar el qüestionari d'avaluació.
- **Productes generats de la jornada:**
  - Vídeos de la jornada d'inclusió social
  - Monogràfic de la jornada: s'explicita la teoria del canvi, el procés d'organització, el perfil de persones assistents i els resultats de l'enquesta de valoració.

ESPAIS TRANSVERSALS

En aquest apartat es mencionen els espais de treball on col·labora i participa VNGInclusió: participació en espais i grups en els que

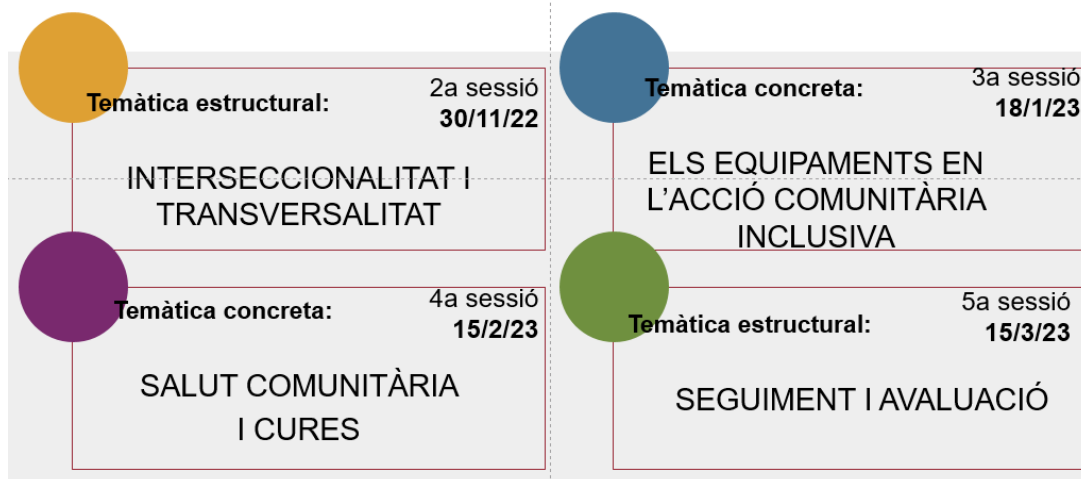
- (1) Es rep coneixement d'altres experiències inclusives i comunitàries i metodologies de treball, a l'hora que
- (2) S'aporta criteri tècnic per aplicar la perspectiva inclusiva i comunitària. En la mesura del possible, s'intenta contribuir a difondre i posar en valor les diferents iniciatives i bones pràctiques d'acció comunitària i d'inclusió social que s'impulsa al territori.

PARTICIPACIÓ PERMANENT

Espai d'Intercanvi dels PLACIS. Recurs tècnic de la diputació de BCN.

Programa curs 2022- 2023

19 octubre 2022: sessió inicial

L'espai d'intercanvi dels plans locals d'acció comunitària inclusiva és un **recurs tècnic, inclòs en el catàleg de la Xarxa de Governos Locals de la Diputació de Barcelona**, que té com a destinataris ajuntaments, consells comarcals i mancomunitats, i inclou sessions de treball mensuals. És un espai d'intercanvi d'experiències entre responsables i tècnics de plans locals d'inclusió social (PLINS) que es troben en fase d'implementació o execució, i de plans de desenvolupament comunitari (PDC). Des de VNGinclusió portem participant 10 edicions (des de l'any 2014).

- **Participació activa en aquest espai que té l'objectiu de promoure la reflexió i millora entorn de conceptes i metodologies** que formen part de la implementació dels plans i sobre les actuacions estratègiques dirigides a promoure la inclusió i l'enfortiment comunitari. A partir de la identificació de les necessitats específiques de cada territori, s'aporta coneixement i es dona resposta a aquestes necessitats de forma col·lectiva.
- **5a sessió (15 març 2.023). Presentació de l'observatori social i comunitari de VNGInclusió.** Se'ns demana participar en una sessió per presentar el model d'observatori social i comunitari que tenim. Sessió del 15 de març del 2.023. Preparació i dinàmica de la presentació.

Mesa d'Entitats Socials

La [Mesa d'Entitats](#) és un espai de treball en xarxa entre entitats socials del territori i ajuntament. És un espai permanent constituït per entitats socials del municipi i serveis municipals que té com a finalitat l'abordatge d'objectius socials comuns i sumar recursos. Es va constituir l'any 2009 impulsada des de la Regidoria de Serveis Socials i integrada inicialment per 6 entitats. La

Regidoria de Serveis Socials, VNGInclusió i Participació participen a la Mesa en qualitat de representats de l'Ajuntament i amb funcions de coordinació i de suport en les activitats que s'organitzen.

Rol vnginclusió a la Mesa

- Participació en totes les reunions (i lideratge tècnic d'un parell de reunions).
- Suport altern en la convocatòria de reunions de la Mesa.
- Difusió d'informació d'interès a la Mesa en matèria inclusiva i/o comunitària.
- Productes generats:
  - dinàmica i conducció. *Matriu Reflexiva* per l'impuls d'una acció creativa amb persones usuàries entitats Mesa" (20/03/2023)
  - Formulari. "Comencem a imaginar el mural per visibilitzar la Mesa_ formulari per a persones usuàries entitats"
  - Informe/BD continguts mural mesa d'entitats socials a enviar a la dibuixant del mural que guia la dinàmica (Irene Garzie).

PARTICIPACIÓ PUNTUAL

Grup de treball d'Economia Social i Solidària⁵

Grup tècnic de treball interdepartamental d'Economia Social i Solidària, que té com a voluntat avançar en el desplegament d'accions de promoció i difusió de l'Economia Social i Solidària a la ciutat i és el responsable d'elaborar un pla d'acció anual. El grup s'ha reunit 2 cops durant el 2.022 (21 de setembre del 2.022).

Rol vnginclusió: assistència, participació i sensibilització en la perspectiva inclusiva i comunitària. S'ha facilitat la següent informació:

- ✓ **IV Congrés Europeu contra la pobresa i l'exclusió social. Panell d'experiències d'economia social davant les desigualtats.**
- ✓ **Programa Comunalitats Urbanes.**

Grups motors d'altres plans

Suport metodològic en la diagnosi, actualització d'indicadors i aportació de criteris inclusius i comunitaris. Enguany s'ha participat en el grup motor del PLIA (Pla Local d'Infància i Adolescència).

---

⁵ En aquest Grup hi ha participat 10 persones pertanyents als següents departaments municipals: Promoció Econòmica, Empresa, Unitat RSC, IMET, VNG Inclusió, Habitatge, Medi Ambient, Acció Social i Convivència i Equitat.

COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

És la via directa per fer difusió d'aquelles activitats pròpies que generem (Jornada Inclusió) i/o fer divulgació d'informació sobre acció comunitària inclusiva en diferents besants.

Xarxes socials

Pàgina FACEBOOK

Seguidors: 565;

Compte de TWITTER @VNGInclusi

2.893_Siguiendo

1.990_Seguidores

Estadístiques dels tweets de la transferència de coneixement de productes generats

